

Sud Bosne i Hercegovine
Суд Босне и Херцеговине

Broj: S1 1 K 003372 10 Krl
Sarajevo, 07.09.2011. godine

Sud BiH, u vijeću sastavljenom od sudije Mire Smajlović kao predsjednika vijeća, te sudija Zorana Božića i Mitje Kozamernika, kao članova vijeća, u krivičnom predmetu protiv optuženih Duška Jevića i dr., zbog krivičnog djela Genocid iz člana 171. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine (KZ BiH), odlučujući o pretresnom prijedlogu Tužilaštva BiH broj: 2 (broj: T20 0 KTRZ 0000538 10 od 31.08.2011. godine, kojim se predlaže prihvatanje iskaza Dražena Erdemovića datih u svojstvu svjedoka u postupcima pred Međunarodnim krivičnim sudom za bivšu Jugoslaviju (MKSJ), temeljem odredbe članova 3. i 5. Zakona o ustupanju predmeta od strane MKSJ Tužilaštvu BiH i korištenju dokaza pribavljenih od strane MKSJ-a u postupcima pred sudovima u BiH (u daljem tekstu: Zakon o ustupanju predmeta), dana 07.09.2011. godine donosi:

RJEŠENJE

Djelimično se **usvaja prijedlog** Tužilaštva BiH broj: 2 (broj: T20 0 KTRZ 0000538 10) od 31.08.2011. godine, te se prihvata uvrštavanje u dokaze i čitanje izjava Dražena Erdemovića datih u svojstvu svjedoka i to:

1. izjava data pred MKSJ 12.08.1998. godine (rezime izjava od 24., 25., 26. i 27.06.1997. godine);
2. izjava data pred MKSJ 03.11.2001. godine;
3. transkript svjedočenja Dražena Erdemovića u predmetu MKSJ *Popović Vujadin i dr.* od 04. i 07.05.2007. godine

U **preostalom dijelu koji se odnosi na prihvatanje skice svjedoka Dražena Erdemovića**, sačinjene pred MKSJ 30.05.1996. godine, prijedlog Tužilaštva BiH se odbija kao neosnovan.

Sa navedenim se saglasio i **branilac optuženog Golijan Vlastimira, advokat Rade Golić**, dodajući međutim, da se protivi uvrštavanju drugih izjava ovog lica, jer iz istih ne proizilazi u kojem svojstvu su date¹. Prema mišljenju branioca, nezanemarljiva je činjenica da je Dražen Erdemović potpisao sporazum o priznanju krivnje a neke od izjava datiraju iz perioda koji je tome prethodio. Naime, predmetne izjave ne ispunjavaju uslove iz člana 5. Zakona o ustupanju predmeta jer iste nisu uzete u skladu sa odredbama Pravila 71 Pravilnika o postupku i dokazima MKSJ. Branilac je ove navode ponovio u pismenom podnesku od 31.08.2011. godine. U svom izjašnjenju od 05.09.2011. godine branilac pored iznošenja istih navoda, izričito se protivi uvrštavanju transkripta svjedočenja Dražena Erdemovića iz predmeta *Krstić* jer isto nije predloženo u optužnici.

Uvrštavanju transkripata o saslušanju svjedoka Dražena Erdemovića od 04. i 07.05.2007. godine u predmetu *Popović i dr.* nije se protivio ni **branilac optuženog Zorana Goronje, advokat Petko Pavlović**, koji kao i drugi branioci smatra nezakonitim uvrštavanje izjava iz perioda prije zaključenja sporazuma o priznanju krivnje te izjava koje nisu uzete u predmetu ovog Suda. Osim toga, branilac smatra da predmetne izjave ne ispunjavaju uslove iz člana 5. Zakona o ustupanju predmeta, jer iste nisu uzete u skladu sa odredbom Pravila 71. Pravilnika o postupku i dokazima. Predložene izjave ne ispunjavaju ni uslove iz člana 7. Zakona o ustupanju predmeta, koji jasno upućuje na odredbu člana 273. ZKP BiH, pa stoga branilac predlaže da se prijedlog Tužilaštva odbije kao nesnovan.

Nakon pismenog obraćanja Suda, sekretar MKSJ je svojim dopisom od 19.08.2011. godine obavijesto da su još uvijek na snazi nalozi za zaštitu svjedoka koje je izdao Tribunal, te ne postoji mogućnost otkrivanja lokacije boravka ovog svjedoka, koji je zbog vlastite sigurnosti relociran u treću državu (tzv. Država relokacije). Međutim, u cilju unapređenja saradnje sa Sudom BiH, Međunarodni Tribunal će molbu Suda za uzajamnu pravnu pomoć² prenjeti Državi relokacije kako bi se poziv za svjedočenje dostavio Draženu Erdemoviću i kako bi se mogla razmotriti mogućnost pribavljanja pismenog iskaza ovog svjedoka na osnovu pitanja koja će dostaviti nadležni organi Bosne i Hercegovine zajedno sa molbom za pomoć.

¹ Branilac u tom kontekstu navodi izjave od 24. aprila 1996. godine, 25. juna 1996. godine, 24,25,26, 27. juna i 12. avgusta 1998. godine, 3. novembra 2001. godine i 6. novembra bez oznake godine. U podnesku od 05.09.2011. godine branilac tvrdi da su prilikom ispitivanja date pouke koje se daju osumnjičenicima, pa je takva izjava *a priori* neprihvatljiva.

² Navedenu molbu MKSJ bi prosljedio Državi relokacije u skladu sa odredbama Evropske konvencije o uzajamnoj pomoći u krivičnim stvarima od 20. 04.1959. godine.

Nakon razmatranja prijedloga Tužilaštva i izjašnjenja odbrane, vijeće je odlučilo kao u dispozitivu iz slijedećih razloga.

Prije svega, odredba člana 3. stav 1. Zakona o ustupanju predmeta propisuje: *"Dokazi pribavljeni u skladu sa Statutom i Pravilnikom o postupku i dokazima MKSJ mogu se koristiti u postupcima pred sudovima u BiH."*

Navedenim članom propisano je korištenje dokaza pribavljenih od strane MKSJ u postupcima pred sudovima u BiH. U tom cilju Zakon o ustupanju predmeta osmišljen je kao *lex specialis* kako bi se otklonio rizik da dokazi prikupljeni od strane MKSJ budu neupotrebljivi prema ZKP-u, a njime se uređuje procedura i uslovi korištenja takvih dokaza i na drugim sudovima.

Izjave i transkript koji je Vijeće odlučilo prihvatiti ispunjavaju uslove iz člana 3. stav 1. jer se ne tvrdi niti je očigledno da je bilo nepravilnosti prilikom njihovog pribavljanja ili korištenja u skladu sa Statutom i pravilima MKSJ.

Nadalje, odredba člana 5. stav 1. Zakona o ustupanju predmeta predviđa da se *„zapisnik o iskazu svjedoka dat pred MKSJ, kao i zapisnik o vanpretresnom iskazu svjedoka sačinjen pred MKSJ-om u skladu sa pravilom 71. Statuta i Pravilnika o postupku i dokazima MKSJ, može se koristiti pred sudom pod uslovom da je iskaz ili vanpretresni iskaz od značaja za pitanje o kojem se raspravlja."*

Dakle, saglasno odredbi člana 5. Zakona o ustupanju, Sud može prihvatiti iskaz koji je svjedok dao u postupku pred MKSJ, ukoliko je zapisnik o njegovom ispitivanju sačinjen u skladu sa relevantnim odredbama Pravilnika o postupku i dokazima, te ukoliko je svjedok bio upoznat sa svojim pravima. U skladu sa navedenim, Vijeće nalazi prihvatljivim Zapisnik o iskazu svjedoka Dražena Erdemovića pred MKSJ od 12.08.1998. i 03.11.2001. godine.

Analogno tome, citirana odredba odnosi se i na usmeno svjedočenje, dato pod zakletvom i podvrgnuto unakrsnom ispitivanju, pa Vijeće nalazi prihvatljivim i transkripte svjedočenja u predmetu *Popović i dr.* od 04. i 07.05.2007. godine.

Vijeće je ocijenilo da je prihvatanje navedenih izjava od značaja za pitanja o kojima se raspravlja u predmetnom postupku, s tim da ostaje obaveza Suda da optuženom osigura pravičnost u postupku, kako je to zagarantirano članom 6. stav 1. Evropske konvencije o ljudskim pravima (pravo na pravično suđenje) i članom 6. stav 3. (pravo na suočavanje i dovođenje svjedoka). Navedeno zapravo znači da i pored prihvatanja navedenih izjava, odbrana zadržava pravo da podnese obrazloženi pismeni zahtijev za pozivanje svjedoka radi unakrsnog ispitivanja. U tom pismenom podnesku, odbrana je

Obrazloženje

Tužilaštvo BiH je na glavnom pretresu održanom 01.07.2011. godine, predložilo uvrštavanje u sudski spis izjava koje je Dražen Erdemović dao u postupcima pred MKSJ, što je Sudu u formi pismenog pretresnog prijedloga broj 2 dostavljeno 31.08.2011. godine.

U tom podnesku, Tužilaštvo traži prihvatanje i uvrštavanje u dokaze, iskaza koje je Dražen Erdemović dao na suđenjima pred MKSJ te izjave svjedoka koje su navedene u aneksu A pod rednim brojem 11. potvrđene optužnice. Tužilaštvo svoj prijedlog zasniva na odredbama člana 5. Zakona o ustupanju predmeta, pozivajući se na praksu MKSJ u predmetima *Krstić i Popović*. U svom podnesku od 01.09.2011. godine, Tužilaštvo precizira da se radi o izjavama koje je Dražen Erdemović dao MKSJ dana 24., 25., 26. i 27.06.1997. godine i 12.08.1998. godine, izjave od 03. i 06.11.2001. godine, te transkript svjedočenja iz predmeta Popović Vujadin i dr. od 04. i 07.05.2007. godine i skica svjedoka sačinjena pred MKSJ 30.05.1996. godine. Istim podneskom Tužilaštvo je izjavilo da odustaje od prijedloga za uvrštavanje izjava koje je Dražen Erdemović dao pred MKSJ 24.04. i 25.06.1996. godine. Na ročištu za glavni pretres održanom dana 06.09.2011. godine, tužilac je odustao i od izjave od 06.11. (bez oznake godine).

Branilac optuženog Franca Kosa, advokat Dušan Tomić je na ročištu od 01.07.2011. godine izrazio protivljenje prijedlogu Tužilaštva, smatrajući da nisu ispunjeni uslovi za čitanje izjava ovog svjedoka na način kako to propisuje odredba člana 273. ZKP BiH, jer nisu uloženi dovoljni napor da se obezbijedi prisustvo ovog svjedoka u predmetnom postupku.

Branilac optuženog Stanka Kojića, advokat Milan Romanić se o navedenom prijedlogu pismeno očitovao, smatrajući da nisu učinjeni dostatni napor da se obezbijedi prisustvo Dražena Erdemovića koji je krucijalni svjedok u ovom postupku, pa je samim tim navedeni prijedlog suprotan odredbama člana 273. stav 2. ZKP BiH. neprihvatljiva je za odbranu i izjava Dražena Erdemovića kojom odbija pojavljivanje u postupcima pred Sudom BiH, obzirom da se prilikom potpisivanja sporazuma o priznanju krivnje obavezao da će uvijek biti na raspolaganju, ne samo Tribunalu nego i domaćim sudovima, kako bi se utvrdila istina o stvarnim događanjima iz jula 1995. godine. Bez obzira na navedeno, u cilju ekonomičnosti postupka odbrana ovog optuženog ne protivi se uvrštavanju transkripta svjedočenja Dražena Erdemovića u predmetu Popović Vujadin i dr. pred MKSJ broj: IT-05-88-T od 04. i 07.05.2007. godine.

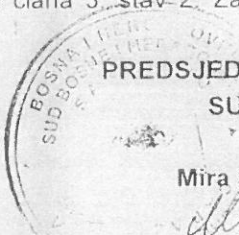
dužna navesti konkretne dijelove iskaza svjedoka koji će biti predmetom unakrsnog ispitivanja, o čemu Sud donosi konačnu odluku.

U predmetnom postupku, branioci optuženih su pozvani da se pismeno očituju o pitanjima koja bi postavili ovom svjedoku u unakrsnom ispitivanju, koja pitanja će uz odobrenje Vijeća, biti prosljeđena u državu relokacije u kojoj Dražen Erdemović trenutno boravi.

U tom kontekstu Vijeće je imalo u vidu prigovore odbrane kojima je osporavana prihvatljivost izjava od 12.08.1998. godine i 06.11., koje je Dražen Erdemović navodno dao u svojstvu osumnjičenog. Međutim, na glavnom pretresu održanom dana 06.09.2011. godine, tužilac je odustao od izjave od 06.11. dok je nakon uvida u izjavu od 12.08.1998. godine, Vijeće konstatovalo da je ista sačinjena nakon pravosnažnosti presude o priznanju krivnje, što implicira da Dražen Erdemović nije mogao imati status osumnjičene osobe. Nadalje, pouke koje su date svjedoku na početku uzimanja ove izjave po sadržini odgovaraju uputama koje se daju svjedoku (*pravo ne odgovarati na pojedina pitanja*), a činjenica da se u sadržaju nalazi rezime ranijih izjava iz 1997. godine ne mijenja zaključak vijeća o ovom pitanju, jer je svjedok Dražen Erdemović svojim potpisom potvrdio da mu je sadržaj izjave prezentiran, te da i dalje ostaje pri svim iznesenim navodima. Razloge prihvatanja transkripata svjedočenja Dražena Erdemovića u predmetu MKSJ *Popović i dr.*, Vijeće neće naročito obrazlagati, obzirom da se odbrana nije protivila njihovom uvrštavanju.

Međutim, u dokazni materijal u ovom postupku neće se uvrstiti skica koju je Dražen Erdemović sačinio pred MKSJ 30.05.1996. godine, obzirom da je ista data u vrijeme kada je ovo lice imalo status osumnjičenog, a nije od presudnog značaja za predmetni postupak.

Obzirom da se iskaz svjedoka smatra cjelovitim ako je dat usmeno i neposredno, ili ako su ispunjeni uslovi za posredno izvođenje dokaza iz člana 273. ZKP BiH, Vijeće nalazi korisnim napomenuti da će prilikom konačne ocjene provedenih dokaza, prihvaćeni iskazi Dražena Erdemovića podlijevati odredbi člana 3., stav 2. Zakona o ustupanju predmeta.

PREDSJEDNIK VIJEĆA
SUDIJA
Mira Smajlović
Mira Smajlović

POUKA O PRAVNOM LIJEKU: U skladu sa odredbom člana 318. stav 2. ZKP BiH protiv ovog rješenja se ne može izjaviti posebna žalba, ali se isto može pobijati u okviru žalbe na presudu.